GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **N^ro. 74.** 4. Lipca 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Z Wiédnia d. 18. Czerwca.* —

Względem uroczystości na cześć NN. Cesarstwa i innych dostoynych Osób w Genui w d. 4., 5. i 6. wyprawionych zawiéra gazeta Genueńska co następuie:

Uroczystości ku czci dostoynych gości Królestwa Ichmość dawane, rozpoczęły się w d. 4. t. m. pięknym balem w wielkiéy sali byłego Dożów pałacu, w teraźnieyszem mieszkaniu Jenerała Gubernatora, który to gmach iak wiadomo naywiększy w Europie, swoią nadzwyczayną obszernością iak i smakiem budowania podziwienie sprawuie. NN. Cesarstwo i wszystkie wysokie Osoby przyięte na wschodach przez Jenerała Gubernatora i Syndyków na czele Deputacyi municypalności iakoteż Margrabinę Artemizyią Brignole, małżonkę pierwszego Syndyka zostały do sali wprowadzone. Gdy Nayiaśnieysze Osoby zaięły mieysca, rozpoczął się bal polonesem, do którego NN. Cesarstwo, Królestwo Ichmość i wszystkie wysokie osoby miały udział. NN. Cesarstwo bawili do 11 1/2, Królestwo Sycyliyscy i Xiężna Parmy do północy, Królestwo Ichmość Sardyńscy oddalili się dopiero około 1 godziny. Bal trwał aż do rana.

W Niedziele, d. 5. wieczorem oświecono miasto kosztem kupców Genueńskich. Oprócz rzęsisto oświeconego obwodu w porcie, oświecono także galeryie w ogrodzie Doria, bramę *della Lanterna*, facyiatę koszar gwardyi grenadyierów i arsenału a nadewszystko kopułę i obiedwie wieże kościoła Santa Maria de Carignano na wzgórzu położonego. W samym porcie oświécone były stoiącey tamże fregaty *Il Commercio di Genova*, pokład i maszty potroynym rzędem lamp. Nad oświeconą bramą Porta della Lanterna był napis w przezroczu: *Regi suo — Hospitibus Augustis — Collegium mercatorum — Hilaritati diei producendae.* — Nayiaśnieysze Osoby przypatrywały się temu widowisku z powozów, pozdrawiani w przeieździe od tysiącznego ludu.

Dnia następuiącego przyiął Król Jegomość swych dostoynych gości w pięknem wieyskiem położeniu Margrabiego Brignole w Voltri, gdzie wysokie Osoby większą część dnia spędziły. Regatta, czyli robienie wiosłem o zakład (*Naumachia*) ostatnia była uroczystością, wyprawioną przez municypalność dla obecnych dostoynych Gości. W téy części galeryi ogrodu Doryi, ktora nayblizey portu leży, rozbito namiot z materyi iedwabnéy, dokąd nayiaśnieysi Goście udali się powróciwszy z Voltri, aby byli obecnymi widowisku. Blisko milę włoską od portu na przeciwko namiotu, stało siedem z barek dobranymi maytkami w uroczystych stroiach osadzonych oczekuiących znaku. Takowy dany był przez Dekuryona, a barki płynęły pomiędzy tysiące świetnie przybrane czołna, które okrywaiąc powierzchnią morza promieniami słońca zachodzącego ozłoconą, pozdrowiły z radością zwycięzcę, odnoszącego palmę z zręcznego obrótu styrem. Zwycięzca ten miał potem zaszczyt stawić się z chorągwią zwycięzka przed Królem i innemi wysokiemi Osobami.

W Piątek d. 3. Czerwca dostoyni Goście oglądali port wolny, zwiedzili przednieysze składy a Cesarz Jegomość Austryiacki raczył Członkom deputacyi Izby kupieckiey czynić różne pytania tyczące się nayważnieyszych przedmiotów handlowych, równie gdy Prezydent Hrabia Carbonera, wraz z Wice-Prezydentem Hrabią Borelli Jeneralnym Adwokatem przy Senacie Genueńskim mieli posłuchanie u Cesarza Jegomości, rozmawiał z nimi o różnych ustawach i prawném postępowaniu Sardyńskiem a mianowicie o Genueńskiem.

We Wtórek d. 7. Czerwca o godzinie 6 rano wyiechali NN. Cesarstwo wraz z Wice-Królestwem do Casteggio przy szczerych błogosławieństwach mieszkańców Genui, których miasto przez dni 7 swoią obecnością uświetniali. Xiężna Parmy wyiechała trzema godzinami wprzódy. Królestwo Ichmość Sycyliyscy i Xięstwo Salerno zabawią ieszcze iakiś czas w Genui.

C. K. Rada woienna przedsięwzięła środki, aby z funduszu Związkowego więcéy iak milion w kapitale wynoszącego, nastąpił znowu doroczny podział na wsparcie Ces. Austryiackich inwalidów, d. 16. Czerwca, iako w dniu pamiątki szczęśliwego N. Pana powrotu z świetnie ukończonéy kampanii do Stolicy, a to za wspólném działaniem i dozorem Jeneralnych dowódctw prowincyynych. Równie zalecono uczynić podział z funduszu w kapitale 200,000 ZR. przez tuteysze gremium kupców na

)(

wsparcie inwalidów Oficerów zrobionego, po których zeyściu uposażenie to spada na wdowy po nich pozostałe. — Podział ten w dniu wspomnionym odprawił się w domu inwalidów na ulicy przy wystąpieniu woyska.

Osoby należące do kantoru loteryi tuteyszego C. K. uprzywileiowanego domu handlowego M. Lackenbachera i Kompanii otrzymaną gratyfikacyią dwieście ZR. W. W. od wygrywaiącego naywiększy dóm w Badenie, poświęciły tuteyszemu funduszowi ubogich, i iuż oddały tę summę, którą Rząd Niższéy Austryi stósownie zarządzi.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Podług doniesień z Bogoty z d. 7. Marca spodziewany był Boliwar w owéy stolicy. Jenerał Sucre został mianowany pełnomocnym Ministrem przy Rzeczpospolitey Peruwiańskiey. W Carracas zaszło w d. 11. Kwietnia silne trzęsienie ziemi.

Rząd Mexykański postanowił także założyć kanał łączący obadwa Oceany przez przesmyk Tehuantepek, który to kanał dla obszernego handlu w odnodze Mexykańskiey uważany iest za lepszy od tego, co będzie przez iezioro Nicaragua prowadzony. Długość przesmyku Tehuantepek wynosi blisko 120 mil, iednakże odległość ta mogłaby się znacznie zmnieyszyć, gdyby kanał ten prowadzono rzeką Huasecualca, wpadaiącą blisko 60 mil poniżey Alvaredo w zatokę Mexykańską i rzeką Chimalapa, maiącą nad morzem spokoynem swoie uyście, nad którem leży miasto Tehuantepek.

Portugaliia i Brazyliia.

Gazeta nadworna Lizbońska z d. 25. Maia, donosi o odiezdzie Sir Charles Stuarta do Brazylyi w sposobie następuiącym:

»Dzisiay rano wyszedł pod żagle Król. Angielski liniiowy okręt Wellesley, pod Kapitanem Hrabią C. Hammond, na którym płynie Sir Ch. Stuart ze swoim orszakiem przez Madeirę do Rio-de-Janeiro. Temu znakomitemu i szanownemu dyplomatykowi w zaczytném i ważném poselstwie swoiem udaiącemu się, towarzyszą szczere życzenia prawych Portugalczyków, ktorych sława dostoynego domu Braganców iak i interes mieszkańców Portugalii i Brazylyi obchodzi.

Hiszpaniia.

Gazeta Madrycka ogłasza następuiące rozporządzenie nowego Intendenta Policyi Recacho: »1) Każdemu bez wyiątku zakazuie się naganiać lub krytykować iakiebądź postanowienie Rządu. Ktokolwiek w tey mierze stanie się winnym, powinien być aresztowany i przed sądem stawiony. 2) Równie każdy, który obrazi ustnie lub na piśmie Władzę cywilną woyskową lub kościelną. 3) Właściciele kawiarni lub podobnych zakładów niepowinni dozwalać mów politycznych w domach swoich. O osobach, które w ich domach ganią rozporządzenia Rządu lub w rozmowach swoich religii, Władzom i obyczaiom winne poszanowanie naruszaią, doniosą Rządowi. Zaniedbuiący to czynić w pierwszym razie zapłaci 100 dukatów w drugim 200 a w trzecim nie będzie mógł trudnić się swoią zarobkowością. 4) Ktokolwiek rozszerza wieści niepokoiące lub prawa Króla naruszaiące, powinien bydź aresztowany i podług ustaw karany. 5) Kto iakimbądz sposobem odbiera pisma bezimienne brzmienia politycznego, powinien oddać ie Władzy pod karę 100 dukatów. Takiey samey karze podlegaią ci, którzy takowe czytaią pisma niedonosząc o nich. 6) Listy i pisma z podpisem imienia obięte są powyższym artykułem. 7) Osoby, miewaiące publiczne lub prywatne zgromadzenia, na których środkom Rządu pośrednio lub bezpośrednio staraią się odiąć ufność, powinny być aresztowane, sądownie ścigane i oprócz kary ustawami przepisanéy zapłacić maią 100 dukatów kary. 8) Kommissarze i Ajenci policyyni stolicy, Intendenci i inne Władze, po prowincyiach, upoważnione są do wykonania niniejszego rozporządzenia.

Z Kuby zawinęła do Kadyxu w d. 43. korweta Hiszpańska z 40,000 piastrów. Pod iey zasłoną przybyły także okręty kupieckie; z tych ieden miał 258 Oficerów, podoficerów i szeregowy h z Hiszpańskich pułków na wyspie Kubie, których Hiszpański Jenerał Vives iako liberalnych uwięzić i do Hiszpanii odesłać rozkazał. Za nim wysiędą na ląd, oczekuią dalszych rozkazów Rządu.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

W d. 9. Czerwca były wielkie pokoie w Carltonhouse u Króla, wieczorem wprzód przybyłego z Windsoru, na których znaydowały się przednieysze osoby, iak to: zagraniczni Posłowie i inni znakomici obcy. Wszystkich osób liczono do 1,400.

Bil względem zezwolenia na roczną summę 6,000 fun. szt. na wychowanie młodego Xięcia Kumberlandyi, odczytano po raz trzeci w d. 10. Czerwca w Izbie Niższéy. — Oto iest klauzula, którą Ministrowie dodaią do bilu dla Xięcia Kumberlandyi: »Rozważywszy, iż, ponieważ konieczną iest rzeczą, aby rzeczony Jerzy Fryderyk Alexander Karol Ernest August Xiążę Kumberlandyi

był wychowywany wewnątrz Królestw W. Brytanii i Irlandyi, dla tego ninieyszém stanowi się, iż rzeczone listy zawierać powinny klauzułę lub warunek, by roczna ta wypłata, czyli roczny dochód, nie był do wypłacania, lub przez Izbę Skarbową nie został wypłacany za czas, lub w odwołaniu się do tegoż, przez któryby Jego Król. Mość nie bawił się w połączonych Królestwach, chociażby rzeczony Xiążę wyiechał za pozwoleniem Krola, iego Dziedzica lub Następcy.«

Na posiedzeniu Izby Niższéy w d. 8. Czerwca uczynił Sir John Newport wniosek, do podania Królowi adresu, z wyrażeniem głębokiego żalu i mocnéy niechęci, z powodu powziętéy wiadomości względem okrucieństw nie do przebaczenia, popełnianych na różnych dzieciach przez nauczycieli-uprzywileiowanych szkół Irlandzkich, o czém dowiedziała się Izba z przedstawień Kommissarzy Oświecenia, z dołączeniem prośby do Króla Jegomości, aby przeciwko sprawcom i współwinnym nakazał śledztwo kryminalne. Po nieiakich rozprawach wniosek ten przyięto. — Po uwadze P. Huskissona, że Izba Wyższa niedawno przyięty bil względem zezwolenia przedania zboża na składzie będącego, odrzuciła, rzekł ón, iż nie ma wprawdzie prawa, rozpoznawać powody, które do tego postanowienia Izbę zniewoliły, iednakże iest pewien, że takowe nie pochodzą z zazdrości przywozu zboża Kanadyyskiego. Stósownie do tego żądał wniesienia bilu, któryby dozwalał wolnego wprowadzania zboża Kanadyyskiego w ciągu lat dwóch, i drugiego względem sprzedaży zboża teraz w Anglii zsypanego. Izba dała w téy mierze pozwolenie, i oba bile natychmiast po pierwszy raz odczytano.

Pomimo zakazu odprawili Katolicy w d. 8. z. m. wielkie zgromadzenie w Dublinie, i mianowali wydział do rozpoznania ustaw wydanych przeciwko Związkowi Katolickiemu, dla zapewnienia się, czyliby nie można ustanowić nieustaiące towowarzystwo do kierowania sprawami Katolickiemi, bez sprzeciwiania się ustawom. Podatek pod imieniem Katolickiego dochodu, powinien być na nowo wybierany i częste zgromadzenia odprawiane, dla naradzania się nad środkami, iakie w teraźnieyszém położeniu Irlandyi przedsięwziąć należy.

Wielki i bogaty zbiór medalów i pyszną bibliotekę, darowaną przez Króla Narodowi, przeniesiono z pałacu Carltonhouse do Muzeum Angielskiego.

P. Brougham wniosek swóy do założenia Uniwersytetu w Londynie, w teraźnieyszéy formie zrobiony w Izbie Niższéy i po pierwszy raz odczytany cofnął, aby znowu takowy przełożył poźniéy w kształcie odpowiednim zwyczaiowi Parlamentu.

P. Hume Członek Oppozycyi Parlamentu Angielskiego, podał prośbę przeciwko zwyczaiowi w Bengalu palenia wdów ze zwłokami mężów. Podług urzędowéy listy poświęcono tym sposobem w latach od 1817 do 1821, 3447 kobiet. Sądzą, że ten okrutny zwyczay łatwo będzie znieść, ponieważ iuż w wielu okolicach Indyy ustał.

Według wiadomości z Bombay z d. 20. Lutego, przy odeyściu ostatniego okrętu, który z Rangoon zawinął, przybył do obozu Angielskiego posłannik Birmanów dla układania się.

Gazeta urzędowa Kalkucka donosi o nowych zwycięztwach naszych woysk pod Pułkownikiem Richard w stronie wschodniey Państwa Aschem. Kray ten leży ku północy Państwa Birmanów, i był pod ich zwierzchniczém Władztwem. Tak okołuiemy nieprzyiaciela i uderzamy nań z boku. Klimat w Aschem iest zimny i dla tego dla naszego woyska zdrowy. Lecz nie pokoi nas to, że się co raz głębiey w kray zapuszczamy, gdzie nakoniec z Chinami musiemy się zetknąć. Aschem leży przed Tibetem prowincyią hołduiącą Chinom. Jeśli tam dłużey zabawiemy nie unikuiemy woyny z Chinami, w prawdzie z narodem niewoiowniczym, lecz wielkim i ze względu handlu, szczególniey herbatą dla nas ważnym.

Francyia.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych z d. 13 Czerwca Minister Spraw Wewnętrznych przełożył rozporządzenie Królewskie, opiewaiące, że posiedzenia Izb Parow i Deputowanych za rok 1825 są zamknięte. — Deputowani rozeszli się przy odgłosie: »Niech żyie Krol!« Taka sama odezwa udzielona Izbie Parów przez Ministra Skarbu, została równie odczytaną.

Król przed odiazdem swoim z Compiegne, przeznaczył 20,000 frank: na rozdanie pomiędzy potrzebnych Departamentu Oizy (w którym Compiegne leży).

Król rozkazał utworzyć drugi pułk karabinierów w Pont-a-Mousson (Dep. Meurthe), i Pana Gusler, Pułkownika czwartego pułku dragonów mianował onegoż dowódzcą.

P. Gau, budowniczy i autor wielkiego dzieła o starożytnościach Nubiyskich, otrzymawszy niedawno od Króla unarodowienie, ponieważ w Kolonii urodzony, mianowany iest teraz Kawalerem legii honorowéy.

Posąg Pichegruego, odlano w Paryżu d. 11. z. m., aby go postawić na przeznaczonym pomniku. Gdzie ten pomnik ma być wzniesiony, nie iest

pewna, ponieważ miasto Arbois i Besançon, iakó niegdy Stolica Franche-Comté, wiodą spór o posiadanie posągu tego męża.

Kanclerz, Prezydent Izby Parów, i Parowie biór mieli zaszczyt złożyć Monarze w d. 13tym Czerwca przyiętą na ostatniém posiedzeniu ustawę finansową.

Bal dany w d. 13. Czerwca przez Barona Damas, Ministra Spraw Zewnętrznych, był bardzo świetny. Królestwo Ichmość Wirtemberscy, Jéy Królewicowska Mość *Madame*, Xiężna Berry, i Xiężna Orleańska, zaszczyciły go swoią obecnością. Między innemi znakomitemi osobami uważano Xięcia Northumberlandyi.

Niemcy.

W d. 10. Czerwca rano Następczyni Tronu Bawarskiego powiła szczęśliwie w Würcburgu Xiężniczkę.

Owdowiała W. Xiężna Toskańska ziechała do Drezna w d. 10. Czerwca. Król Jegomość powrócił z Pillnitz dla przyięcia swéy dostoynéy Synowicy.

Szwecyia i Norwegiia.

W skutek połączenia się zaszłego w Sztokolmie między Deputowanymi Szwedzkiemi i Norwegskiemi przez Króla do tego mianowanymi, wydał Monarcha pod d. 24. Maia nowe rozporządzenie, dotyczące się wzaiemnych stosunków handlu i żeglugi dla Szwecyi i Norwegii.

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d. 19. Czerwca.* —

N. Pan nayłaskawiéy mianować raczył: Senatorami Woiewodami Królestwa Polskiego: JWW. Hrabiego Mostowskiego, Ministra Prezyduiącego w Komitecie Spraw Wewnętrznych; Hrabiego Grabowskiego, Ministra Prezyduiącego w Komitecie Rządowym Wyznania Religii i Oświecenia Publicznego; tudzież Kasztelanów Czarneckiego Franciszka Grabowskiego, Miączyńskiego Maxymiliana Xięcia Jabłonowskiego, i Michała Xięcia Radziwiłła; zaś Senatorami Kasztelanami Królestwa Polskiego: JPP. Hrabiego Paca, byłego Jenerała dywizyi W. P. Stanisława Hrabiego Sołtyka, Posła Szydłowskiego; Bieńkowskiego, Sędziego Trybunału naywyższéy Instancyi, tudzież Józefa Xięcia Lubomirskiego.

N. Pan zaszczycić raczył: orderem Śgo. Jędrzeja: JW. Hrabiego Zamoyskiego, Prezesa Senatu; orderem Śtéy Anny 1széy klassy z brylantami, JW. Piwnickiego, Marszałka Izby Poselskiéy; orderem Śtéy Anny 1széy klassy: JWW. Stanisława Hrabiego Małachowskiego, Senatora Kasztelana; Bronikowskiego, Senatora Kasztelana; Rembielińskiego R. S. N., Prezesa Komitetu Województwa Mazowieckiego; Wielogłowskiego, Prezesa Woiewództwa Krakowskiego; Radoszewskiego, Prezesa Komitetu Woiewództwa Kaliskiego; oraz Barona Kobylińskiego, Prezesa Komitetu Woiewództwa Płockiego.

Rossyia.

— *Z Petersburga.* —

Cesarzowa Jéy Mość w d. 27. i 28. Maia przeniosła się do mieszkania letniego.

Mieszkańcy Kaukazu z powodu małéy ludności téy prowincyi uwolnieni są od zaciągu do woyska, atoli za każdego żołnierza maiącego Rządowi być przystawionym płacić muszą po 2,000 rubli.

W ostatnich dniach Kwietnia znaleziono w szychtach kopalni Złatoustowskich dziewięć sztuk złota rodzinnego, ważących razem 59 funtów. Między temi iedna sztuka ważyła 16 funt. 20 łutów i należy do rzadkich osobliwości.

Względnie handlu Rossyyskiego z prowincyią Bessarabiią wyszły nowe przepisy, według których wszystkie towary maiące być z téy prowincyi do Rossyi wprowadzane, przechodzić muszą przez Urzędy cłowe w Dubossarach i Mohilowie. Płody Tureckie mogą być wprowadzane tylko przez Urzędy cłowe w Skulansku i Renisku, Austryiackie przez Nowselickie; zaś przez Bessarabiią do Rossyi morzem przychodzące towary tylko przez Renisk; wyiąwszy wina Bessarabskie, wódki, sól i t. p. płody Bessarabskie wolne są przy wprowadzaniu od opłaty.

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 31go Lipca 1825 r. ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2, łót. 5 7/8 — detto po kr. 1, łót. 11 6/8 — bułka ordynaryyna po kr. 1/2, łót. 7 7/8 detto po kr. 1, łót. 15 6/8 — bochenek chleba białego po kr 1, funt — łót 24 3/8 — detto po kr. 3, funt 2 łót. 9 3/8 — detto po kr. 6, funt 4 łót. 19 — bochenek chleba śniadego po kr. 1, funt. 1 łót. 7 5/8 — detto po kr. 3, funt. 3 łót. 23 1/8 — detto po kr. 6, funt. 7 łót 14 4/8 — bochenek chleba razowego po kr. 2, funt. 3 łót. 2 6/8.

O zachowaniu tego wykazu przekonać się można na wadze ku temu pod ratuszem wystawionéy; oraz wzywa się każdego, by wykorzenie przeciwne taryfie doniósł, a prócz zataienia nazwiska, przyzwoitą odbierze nagrodę.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillerów.